Bestuurlijke Adviesgroep Lemselermaten

Datum / tijd / plaats : Donderdag 28 september 2023 | 9.00-10.00 uur |
Zaal 1.11, gemeentehuis Denekamp / Teams

Deelnemers : [redacted] (Staatsbosbeheer)
: [redacted] namens Bert Zandman (LTO Noord, via Teams)
: [redacted] (Vitens, via Teams)
: [redacted] (Particuliere grondeigenaren LEM, via Teams)
: [redacted] (Provincie Overijssel)
: Benno Brand (bestuurlijk trekker/voorzitter), [redacted] (procesadviseur),
[redacted] (projectleider/secretaris) (Gemeente Dinkelland)

Afwezig met kennisgeving: [redacted] (Waterschap Vechtstromen)

Betreft : verslag

1	**Opening en mededelingen** Voorzitter Benno Brand opent de vergadering en heet de deelnemende leden van de BAG van harte welkom. Hij meldt dat er deze keer geen besluiten genomen zullen worden, maar dat een aantal aandachtspunten voor de afwerking van Nota van Antwoord zullen worden toegelicht door projectmanager [redacted] [redacted] meldt dat het nieuwe college van GS als haar eerste PIP dat van Agelerbroek & Voltherbroek behandelt. Daartoe heeft gedeputeerde Maurits von Martels afgelopen woensdag een werkbezoek gebracht aan het gebied. Deskundigen gaven hierbij uitleg en hij heeft enkele grondeigenaren gesproken. De Eerste Kamer heeft het transitiefonds Landelijk Gebied controversieel verklaart. Het moet nog blijken wat dit uiteindelijk gaat betekenen voor het PPLG.
2	**Verslagen** *BAG-verslag 6 april 2023:* De tekst hiervan wordt vastgesteld. De acties zijn in behandeling. Naar aanleiding hiervan meldt [redacted] dat de LTO in overleg een subsidieaanvraag voor het project evenwichtsbemesting voor zes jaar heeft opgesteld die op positieve behandeling van de provincie kan rekenen.
3	**Planning PIP-procedure** Op 14 december zal de BAG een advies formuleren op de Nota van Antwoord. De documenten worden vroegtijdig verstuurd zodat de projectgroepleden ruim de tijd krijgen om tekstuele opmerkingen hierbij te plaatsen en de leden van de BAG hierover zo nodig te adviseren. Na de behandeling daarna van de nota en het advies in GS zal een afvaardiging van PS naar het gebied komen om de indieners van zienswijzen te horen. Als alles voorspoedig verloopt is vaststelling door PS voorzien op 24 april 2024.

4	**Sturende aandachtspunten afwerking Nota van Antwoord.** Bert Zandman laat vooraf weten dat de LTO het niet wenselijk vindt om evenwichtsbemesting in een tijdelijke bestemming vast te leggen waaronder al een definitieve bestemming natuur ligt. Voor de achterban voelt dit alsof de evenwichtsbemesting bij voorbaat als mislukt wordt beschouwd en dat er nu geen zekerheid is over het behoud van de bestemming Landbouwgrond. Benno Brand stelt voor dit punt na afloop van de presentatie verder te bespreken. [redacted] loopt de aandachtspunten langs op basis van een verbeelding in een PowerPointpresentatie. Bijlage 4.1 is hiervan de tekstuele basis die uitsluitend ten behoeve van de BAG is opgesteld. Bijlage 4.2 zal in zijn definitieve vorm aan het PIP worden toegevoegd. Daarover kan de BAG op 14 december nog adviseren aan GS. Deze bijlage komt in de plaats van het Plan van Aanpak van de LTO dat voor de WRO-vereisten te globaal van opzet was. Naar aanleiding van de reactie van Zandman licht hij de overwegingen bij de *bestemming* toe. Hij benadrukt dat de gekozen aanpak met betrekking tot de evenwichtsbemesting niet ter discussie staat. De bevestiging hiervan blijkt ook uit de financiële en procedurele afspraken die de provincie hierover met de LTO heeft gemaakt. Op percelen waar na zes jaar de norm van maximaal 20 mg/lt nitraat wordt gehaald komt een definitieve bestemming evenwichtsbemesting. Aan de orde is een juridische vertaling van het project in het PIP die bij de Raad van State de grootste kans van slagen heeft. Omdat evenwichtsbemesting geen erkende maatregel is zou het niet borgen van de terugvaloptie natuur het risico opleveren dat de RvS het PIP direct afkeurt. Een bestuurlijke verklaring dat bij het niet slagen van de evenwichtsbemesting de bestemming natuur zal worden gevestigd heeft wettelijk geen betekenis. Hier komt bij dat de zienswijzen tegen de maatregel om een zorgvuldige reactie vragen. Als GS hier volledig aan voorbij gaan levert dit een groot risico op bij de RvS. Op inhoud geven GS evenwichtsbemesting uitdrukkelijk een kans. Daar staat nu tegenover dat de terugvaloptie wettelijk is geborgd voor het geval dat het experiment niet slaagt. Het derde punt betreft het gevraagde aanbod van de rentmeesters voor de optie Natuur. Hierbij kunnen ze alleen tegen Volledige SchadeloosStelling taxeren als dat in een bestemming is verankerd. Anders wordt VSS beschouwd als staatssteun en kunnen ze alleen marktwaarde bieden. Pas afgelopen week is verdiepend overleg geweest met de *particulieren in de 30-jaars zone*. Besproken is wat voor hen evenwichtsbemesting òf een bestemming natuur zou kunnen betekenen. Beeld is dat men dit pragmatisch verder gaat onderzoeken. Dit laat onverlet dat enkelen hun principiële bezwaren tegen de 30-jaarszone overeind houden. Het LTO-project biedt ruimte om ook de particulieren te begeleiden met evenwichtsbemesting, maar het al dan niet doorgaan van het project is van hun deelname niet afhankelijk. Nu vast staat dat het project evenwichtsbemesting doorgaat is het tijd om de *sulfaatmonitoring* te ontwerpen. Hiervoor is het onafankelijke kennisinstituut Deltares bereid gevonden. Streven is dat de BAG op 14 december meer inzicht kan worden geboden in de opzet van de monitoring. Lastig bij het beoordelen van de monitoringsresultaten is dat er landelijk nog geen normen zijn vastgesteld over de maximaal acceptabele hoeveelheden sulfaat per habitat. Het is goed om te beseffen dat het niet bereiken van de noodzakelijke sulfaatnormen kan betekenen dat de evenwichtsbemesting weer ter discussie komt óók als de 20mg-norm wel wordt gehaald. [redacted] geeft aan dat de provincie de regie wil nemen op het vast stellen van sulfaatnormen.. [redacted] vraagt wat dan het verband is met de 20mg/lt nitraat bij de evenwichtsbemesting. Is dat dan niet een vrij willekeurige norm? [redacted] licht toe dat die in het Plan van Aanpak van de LTO is voorgesteld door het Louis Bolck Instituut. Landbouwkundig is dit een ambitieuze norm. [redacted] herinnert eraan dat de

	adviezen van Aggenbach en Van Diggelen uitkomen op 0 mg nitraat en dat SBB daarom niet akkoord is gegaan met de 20 mg-norm. Voor de *zeer natte gronden* aan de noordzijde en de westzijde van het Natura 2000-gebied ziet het er naar uit dat provincie en SBB hier samen eigenaar van worden. Deze eigenaren kiezen hier conform de optie die de BAG hier eerder voor bood, voor de bestemming Natuur. Aan de *zuidzijde* heeft één eigenaar die nu wordt geconfronteerd met de bestemming Natuur in de 30-jaarszone in een zienswijze aangegeven hier *Evenwichtsbemesting* te willen toepassen. Inhoudelijk is dit niet te weigeren. Maar als consequent de 5-jaarzone wordt gevolgd moeten aan de oostzijde ook hoeken van percelen worden toegevoegd of juist Natuur worden. Daarom wordt gepoogd genoemde eigenaar ruilgrond aan te bieden. Tot slot vermeldt [redacted] dat aan de oostzijde op het inrichtingsplan in de 10-jaarszone een arcering is opgenomen voor het *fosfaatprobleem.* Toen in de vorige versie van het inrichtingsplan de gehele *10-jaarszone* de bestemming Natuur zou krijgen, was dit probleem voldoende opgelost. Nu is er geen maatregel voor opgenomen. Daar is onvoldoende bij stilgestaan in de discussie over de evenwichtsbemesting. We lossen het nu niet op, maar noteren dat dat later nog aan de orde kan komen. Bestemming evenwichtsbemesting. Voorzitter Benno Brand memoreert nogmaals aan de uitkomst van de BAG. We hebben afgesproken dat we begrip hebben voor andermans standpunt en dat we moeten accepteren dat er geen unaniem advies is gegeven over de gekozen sulfaatmaatregel. [redacted] wil ingaan op de bezwaren van de LTO tegen de tijdelijke bestemming evenwichtsbemesting. Hij memoreert dat LTO en provincie zich enorm hebben ingespannen om de opzet van de evenwichtsbemesting in een betrouwbaar project te organiseren. De provincie levert hieraan een grote financiële bijdrage. Zij doet dat niet als ze het project geen serieuze kans wil geven. GS hebben bij het besluit over het ontwerp-PIP duidelijk uitgesproken dat ze de bestemming zullen aanpassen aan de resultaten van het project. Voorzien is om dat bij de vaststelling van het PIP ook door PS te laten uitspreken. De keus om nu met een tijdelijke bestemming evenwichtsbemesting te werken is juist bedoeld om de juridische kans van slagen van het project groter te maken. Voor de praktische uitvoering van het project heeft dit geen betekenis. Alleen indien het resultaat hiervan onvoldoende is gaat de bestemming Natuur vijf jaar na inwerking treden van het PIP automatisch in. In dat geval hoeft het plan niet meer te veranderen. Slaagt de evenwichtsbemesting dan komt er nieuw plan om de bestemming Evenwichtbemesting definitief te maken. Hij is graag bereid dit in een overleg met betrokkenen nader toe te lichten. [redacted] heeft er begrip voor dat de 'kanteling' van de bestemming bij de agrariërs onzekerheid oproept. Aan de andere kant geeft het SBB juist meer zekerheid dat de bestemming Natuur is geregeld voor het geval dat de evenwichtsbemesting niet slaagt. Dit helpt SBB om te overwegen dan toch maar geen beroep in te stellen bij Raad van State. Bert Zandman overweegt [redacted] uit te nodigen voor een toelichting aan de betrokkenen en is blij met de opstelling van SBB [redacted] verzoekt bijlage 4.2 aan te vullen met een verklaring voor de totstandkoming van de 20mg-norm. Volgens SBB is het onjuist dat die niet is gerelateerd aan de ecologische doelen in de habitats en aan de sulfaatnormen. . **Voorzitter Benno Brand kijkt met respect naar een ieder terug op de gevoerde discussie over de verschillende standpunten. Hij verwacht dat de LTO bij haar overwegingen de handreiking van SBB meeneemt en dat we gezamenlijk het project evenwichtsbemesting een eerlijke kans geven**.

5	**Planning vergaderdata 2024** De vergadering stemt in met het vergaderschema voor 2024. Hierbij wordt opgemerkt dat 2 mei in de voorjaarsvakantie valt, maar niet is te voorzien of dat tot problemen leidt
6	**Rondvraag** Er zijn geen punten voor de rondvraag.
7	**Sluiting** Benno Brand sluit rond 10.10 de bespreking.

BESLUITENLIJST

NR	GENOMEN BESLUIT

Actielijst			
Actienummer	**Actie**	**Actiehouder**	**Actie afgehandeld voor**
20230406-01	Starten met nitraatmonitoring. .	[redacted]	1 januari 2024
20230406-02	Starten met sulfaatmonitoring	[redacted]	1 mei 2024
20230928-01	Eventueel nadere toelichting op tijdelijke bestemming Evenwichtsbemesting laten geven door [redacted]	Bert Zandman	1 december 2023

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen